

het voorjaar, een soort instructie-avond over dit onderwerp te organiseren. Tijdens deze vergadering wordt de belangstelling hiervoor alvast een beetje gepolst. Er blijken al bijna 15 belangstellenden te zijn.

Kopij voor De Strandloper:

De voorzitter wijst er op, dat volgende week de inzendtermijn sluit voor het inzenden van kopij voor De Strandloper. Een ieder, die wat leuks of interessants te melden heeft, wordt opgeroepen tijdig een bijdrage bij de redactie in te leveren.

Rondvraag:

De heer E. Aartse heeft het idee geopperd om ter gelegenheid van het feit, dat 75 jaar geleden te Noordwijk het Vogeltrekstation werd opgericht, het een en ander te organiseren. Het initiatief tot deze oprichting werd genomen door Jan Verwey, wiens naam ook aan dit Natuurcentrum verbonden is. Een mogelijkheid is een speciaal nummer van De Strandloper aan deze gebeurtenis te wijden.

Lezing van de heer M. de Jonge over Zeearenden in het Oostzeegebied.

Na de rondvraag verleent de voorzitter het woord aan de heer De Jonge.

Aan de hand van prachtige opnamen laat de heer De Jonge zien, hoe de Zeearenden in de voormalige DDR en Polen worden geobserveerd, geringd en beschermd. Zeker in Polen is er nog een behoorlijk aantal broedparen. Desondanks is het voortbestaan zeker niet onbedreigd en zal er nog heel wat moet worden gedaan om geschikte biotopen ook voor de toekomst veilig te stellen.

Naast de Zeearenden in het Oostzeegebied laat hij ook nog een gebied in Zuid-Spanje zien, waar hij opnamen heeft kunnen maken van o.a. de Keizerarend en de Monniksgier. Helaas dreigen ook hier veranderingen in het landschap op te treden, die het voortbestaan van deze dieren bedreigen. Zo vinden er al op een behoorlijke schaal landhervormingen plaats onder invloed van bepaalde E.E.G- maatregelen.

De aanwezigen zijn bijzonder onder de indruk van de kwaliteit van de opnamen. Hetgeen door de voorzitter blijkbaar zijn dankwoord nog eens uitdrukkelijk wordt herhaald.

Groencursus

Jelle van Dijk

Het is al weer twee jaar geleden dat er voor het laatst een groencursus werd georganiseerd. Het onderwerp was toen "Vogels in hun domein". In 1993 zal de groencursus voor het eerst geheel aan worden gewijd.

De cursus zal bestaan uit drie cursusavonden van 20.00 u tot 21.30 u gevolgd door drie excursies op zaterdagmorgen van 8.00 u tot 10.00 u. Het cursusgeld, inclusief cursusmateriaal en koffie, bedraagt slechts f10,-.

De volgende data zijn vastgesteld:

cursusavond:	excursie:
donderdag 13 mei	zaterdag 15 mei
donderdag 10 juni	zaterdag 12 juni
donderdag 24 juni	zaterdag 26 juni

Naast het determineren van planten en het herkennen van de belangrijkste families, zal op de cursus uitvoerig aandacht worden besteed aan de eisen die planten aan hun omgeving stellen.

Belangstellenden kunnen zich opgeven op de maandelijkse bijeenkomsten in het Jan Verweij Natuurcentrum en bij ondergetekende (tel. 01719-10833).

Nieuwe aanwinsten voor de bibliotheek

De bibliotheek is in de afgelopen tijd uitgebreid met de volgende boeken:

- Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. redactie S. Broekhuizen et al. 1992.

- Lezen in het Duin. G. Baeyens en J. Duyve. 1991.

De auteurs hebben onze vereniging een tweede exemplaar geschonken, waarvoor wij hen hartelijk danken.

- Bruinvissen, Dolfijnen en Walvissen van de Noordzee. Werkgroep Noordzee. G. Peet et al. 1992.

- Beleef het duin. Zie onderstaande boekbespreking.

Boekbespreking

Jelle van Dijk

"Beleef het Duin"

Uitgegeven en samengesteld door IVN Vereniging voor natuur- en milieu-educatie afdeling Leiden. 223 pagina's. Prijs f27,50. Leden van IVN, KNNV en Stichting Duinbehoud kunnen het boek bij de Groene Winkel in Leiden kopen voor f22,50.

Het gebeurt niet vaak dat er vlak achter elkaar zo maar twee bijzondere duinboeken worden uitgegeven. Werden we vorig jaar verrast door "Lezen in het Duin", waarvan inmiddels de tweede druk is verschenen, nu komt de IVN-afdeling Leiden met een bijzondere uitgave. "Beleef het Duin" is een ontzettend leuk en leerzaam boek. Het is geschreven door IVN-natuurgidsen die op deze manier de mogelijkheid bieden om allerlei wetenswaardigheden die zij op cursussen en natuurwandelingen over de deelnemers hebben uitgestrooid, nog eens rustig door te nemen.

Wat direct opvalt in dit boek is het enthousiasme van de schrijvers en de (geslaagde) poging het vooral niet te ingewikkeld te maken. Zoals we van IVN-gidsen gewend zijn, komen allerlei facetten van de natuur ter sprake: de ontstaansgeschiedenis van de duinen, plan-

ten, paddestoelen, bladluizen, mieren, vlinder, gallen, vogels, konijnen, vossen en duinmilieu. Wie nog nooit een lezing van Gert Jan de Bruyn heeft bijgewoond, kan nu de schade enigszins herstellen door zijn verhaal over de Rode Bosmier in dit boek te lezen. Met het noemen van deze naam wordt al duidelijk dat het de redactie gelukt is, deskundigen te verleiden tot het schrijven van goed leesbare verhalen. Om de andere auteurs niet te kort te doen, volgen hier ook hun namen: R. Cupepus, K. Langeveld, L. Hemerik, I. Tangelder, A. Mabelis, H. Mesters en T. Verstrael.

Het boek is geïllustreerd met fraaie pentekeningen, waarvan er vele afkomstig zijn van Aad de Vette en Kees Langeveld. Het boek is gevat in een gladde, kleurrijke kaft. Bij zo'n aardig boek is het jammer te moeten constateren dat de spellingcontrole niet al te secuur heeft plaatsgevonden. In dezelfde alinea "insect" naast "insekt" staat gewoon slordig. Ook hoofdletters staan niet steeds op de plaats waar ze behoren te staan en "Vogels van Noordwijk en Omstreken" is niet geschreven door ondergetekende, maar door ondergetekende en Dick Hoek. Deze kleinigheden doen echter weinig afbreuk aan het leesplezier dat dit boek velen zal verschaffen.

Zilvermeeuwen op het Noordwijkse strand

Hein Verkade

Begin 1986 startte Dr. A.L. Spaans een omvangrijk kleurring-onderzoek bij Zilvermeeuwen. De drie daarop volgende broedseizoenen werden ongeveer 4000 kuisjes in 14 verschillende grote kolonies in heel Nederland geringd. Om beide poten werd een grote gekleurde ring met daarop een duidelijke letter of cijfer aangebracht. De kleurcombinatie van ringen gaf aan uit welke kolonie de meeuw afkomstig was, en de unieke cijfer/lettercombinatie met welk individu men te doen had. Doel van het onderzoek was, en is nog steeds, inzicht te krijgen in verspreiding, vestigingspatroon en overlevingskansen van Zilvermeeuwen in Nederland.

Veel vogelaars trokken er gewapend met verrekijker, telescoop en notitieblok op uit om zo veel mogelijk geringde meeuwen terug te melden. Natuurlijk waren meeuwenrijke plekken favoriet, zoals havens en vuilnisbelten. Ook ikzelf werd als meeuwen-waarnemer door deze plaatsen aangetrokken. Het gevolg was dat sommige meeuwen wel 3 of 4 maal per dag op dezelfde plaats door verschillende waarnemers werden teruggemeld. Na dit in diverse verslagen bemerkt te hebben, twijfelde ik aan het nut van mijn bijdrage aan het onderzoek. De oplossing hiervoor lag natuurlijk heel dichtbij, het strand van Noordwijk! Het kost alleen wel wat meer moeite om de ringen af te lezen. De meeuwen zitten op het strand meer verspreid en er is veel meer verstoring.

Fietsen bleek dé oplossing voor deze problemen. Met redelijk weer en laagwater trok ik er op uit, soms richting Katwijk, maar meestal naar het noorden richting Zandvoort. Al snel bleek als bijkomend voordeel dat meeuwen duidelijk minder angst voor een fietser dan voor

Zilvermeeuw

een wandelaar hebben.

Het gevolg is dat ik nu een aantal jaren later een flinke hoeveelheid ringwaarnemingen over zo'n 17 kilometer strand verzameld heb. In het begin telkens nieuwe exemplaren maar in de loop van de tijd steeds vaker dezelfde vogels. Na een aantal jaren ben ik al die waarnemingen eens bij elkaar gaan voegen per vogel. Daar blijken regelmatigheden in voor te komen. Ondanks het feit dat het strand over die 17 kilometer overal min of meer gelijk is, blijken de individuele meeuwen duidelijke